

Số: **12287** /BCT-KH

Hà Nội, ngày 20 tháng 12 năm 2016

V/v trả lời nội dung chất vấn của Đại biểu Quốc hội tại phiên chất vấn tại Hội trường

Kính gửi:

- Đại biểu Quốc hội Nguyễn Bá Sơn;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội thành phố Đà Nẵng.

Tại phiên chất vấn và trả lời chất vấn trực tiếp tại Hội trường Kỳ họp thứ hai, Quốc hội khóa XIV, Đại biểu đã nêu vấn đề như sau:

"Ở thành phố Đà Nẵng toàn bộ nguồn nước sinh hoạt và sản xuất kinh doanh của người dân đều lấy từ nguồn nước tự nhiên từ sông Vu Gia. Tuy nhiên, từ năm 2012 cho đến nay hiện tượng cạn kiệt nguồn tài nguyên nước ở dòng này và kèm theo đó hiện tượng xâm nhập mặn ngày càng sâu và có hiện tượng trở thành hiện tượng phổ biến và các đợt xâm nhập mặn kéo dài có khi đến cả tháng, ảnh hưởng nghiêm trọng đến sản xuất, kinh doanh và đời sống sinh hoạt của nhân dân ở thành phố Đà Nẵng và 1,7 triệu dân ở vùng hạ du sông Vu Gia. Nguyên nhân là do thủy điện Đắc Mi 4 đã lấy dòng chảy từ sông Đắc Mi mà lẽ tự nhiên là nó chảy về Vu Gia thì Đắc Mi 4 đã đưa chuyển về sông Thu Bồn để phục vụ cho việc phát điện và tối ưu hóa lợi ích của mình mà không trả lại dòng chảy về Sông Vu Gia theo như quy định của Thủ tướng Chính phủ và của quy trình vận hành liên hồ ở khu vực này.

Về vấn đề này lãnh đạo hai địa phương Quảng Nam và thành phố Đà Nẵng cũng như Bộ Công Thương trực tiếp là đồng chí Thứ trưởng, Bộ Tài nguyên và Môi trường, trực tiếp là Cục quản lý tài nguyên nước đã có ý kiến, nhưng Đắc Mi 4 đã không thực hiện đúng theo yêu cầu của cấp trên, cũng như quy trình của Thủ tướng Chính phủ.

Vấn đề là ở chỗ rõ ràng Đắc Mi 4 đã vi phạm quy định của Thủ tướng Chính phủ và không quan tâm đến lợi ích của người dân ở thành phố Đà Nẵng cũng như 1,7 triệu dân ở khu vực hạ du sông Vu Gia. Vấn đề này cử tri thành phố Đà Nẵng mong muốn nhận được câu trả lời của Bộ trưởng rằng là Bộ trưởng sẽ xử lý vấn đề này như thế nào."

Bộ Công Thương trân trọng cảm ơn ý kiến của Đại biểu. Do Bộ trưởng Bộ Công Thương không có điều kiện về thời gian để có thể trao đổi trực tiếp hết những nội dung được Đại biểu nêu tại Hội trường nên xin phép được báo cáo lại với Đại biểu về vấn đề nêu trên như sau:

1. Về vấn đề thực hiện chỉ đạo vận hành liên hồ chứa trên lưu vực sông Vu Gia - Thu Bồn

- Trước tình hình khô hạn diễn biến phức tạp trên cả nước, đặc biệt là khu vực miền Trung - Tây Nguyên và Đông Nam Bộ, Bộ Công Thương đã tổ chức

Đoàn công tác liên Bộ (Bộ Công Thương, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Tập đoàn Điện lực Việt Nam, Trung tâm Điều độ hệ thống điện quốc gia) đi kiểm tra thực tế các hồ thủy điện và làm việc với đại diện Ủy ban nhân dân thành phố Đà Nẵng, các tỉnh Quảng Nam và Kon Tum.

Ngày 03 tháng 3 năm 2016, Thứ trưởng Bộ Công Thương Hoàng Quốc Vượng đã chủ trì làm việc với Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Nam, Thành phố Đà Nẵng và các chủ hồ chứa thủy điện về phương án cung cấp nước cho hạ du sông Vu Gia - Thu Bồn trong mùa khô năm 2016 kết hợp với việc vận hành hiệu quả các công trình thủy điện. Tại cuộc họp, Lãnh đạo Bộ Công Thương đã yêu cầu các chủ hồ chứa thủy điện: i) Thực hiện nghiêm túc quy định quy trình vận hành (QTVH) liên hồ chứa trên lưu vực sông Vu Gia - Thu Bồn được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1537/QĐ-TTg ngày 07/9/2015; ii) Phối hợp chặt chẽ với cơ quan đầu mối do Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Nam, Thành phố Đà Nẵng giao nhiệm vụ để xây dựng phương thức phối hợp nhằm vận hành tối ưu các hồ chứa thủy điện, vừa đảm bảo đáp ứng nhu cầu nước cho hạ du, vừa đảm bảo lợi ích về phát điện; iii) Thực hiện việc trang bị camera giám sát, theo dõi việc xả nước theo quy định tại QTVH liên hồ chứa; iv) Trong quá trình vận hành theo QTVH liên hồ chứa, báo cáo về các khó khăn, vướng mắc để Bộ Công Thương, Bộ Tài nguyên và Môi trường tổng hợp báo cáo Thủ tướng Chính phủ sửa đổi quy trình cho phù hợp.

- Ngày 07 tháng 3 năm 2016, Bộ Công Thương đã có Văn bản số 1901/BCT-ĐTĐL đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo Sở, Ban, Ngành của địa phương làm đơn vị chủ trì đầu mối phối hợp với Tổng cục Thủy lợi, Tập đoàn Điện lực Việt Nam, Trung tâm Điều độ Hệ thống điện quốc gia, các chủ hồ chứa thủy điện, trên cơ sở lượng nước hồ chứa trong các hồ chứa thủy điện và dự báo tình hình khí tượng thủy văn của Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn trung ương để xác định nhu cầu sử dụng nước, lập kế hoạch điều tiết nước của hồ chứa cho cả mùa khô năm 2016 phù hợp với tình hình thủy văn thực tế, tuân thủ QTVH đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, với ưu tiên trước hết là bảo đảm nguồn nước cho sinh hoạt, dịch vụ của người dân, sau đó đến chăn nuôi gia súc, sản xuất nông nghiệp, thủy sản, đảm bảo vệ sinh môi trường, an toàn dịch bệnh và sản xuất công nghiệp, sản xuất điện.

2. Một số vi phạm của Chủ đập thủy điện Đăk Mi 4

Từ khi có QTVH liên hồ chứa (tháng 9 năm 2015) đến trước tháng 3 năm 2016, Chủ đập thủy điện Đăk Mi 4 được xác định có một số vi phạm như sau:

- Chưa lập kế hoạch điều tiết nước hồ chứa, thông báo kế hoạch điều tiết nước cho Ủy ban nhân dân các cấp nơi có hồ chứa và vùng hạ du hồ chứa.
- Chưa thực hiện dự báo lưu lượng đến hồ, mực nước hồ 10 ngày tới hàng tháng trong mùa cạn cho cơ quan quản lý.
- Vận hành hồ chứa đảm bảo dòng chảy tối thiểu ở hạ du sông Vu Gia theo QTVH liên hồ chứa được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

Các hành vi vi phạm nêu trên đã bị Bộ Tài nguyên và Môi trường xử phạt hành chính (phạt tiền) theo quy định.

3. Tình hình xử lý, khắc phục các vi phạm và kết quả thực hiện QTVH trong năm 2016 của Chủ đập thủy điện Đăk Mi 4

Từ tháng 3 năm 2016 đến nay, Chủ đập thủy điện Đăk Mi 4 đã vận hành hồ chứa tuân thủ quy định; đã lắp đặt camera quan trắc trực tuyến để các cơ quan địa phương kiểm tra giám sát; đã hợp đồng với Đài khí tượng thủy văn Trung Trung Bộ cũng như lắp đặt thêm 04 trạm đo mưa trên lưu vực để dự báo, quan trắc mưa lũ đến hồ phục vụ vận hành nhằm đảm bảo an toàn và hiệu quả chung.

4. Về các giải pháp xử lý trong thời gian tới

- Theo nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ giao, Bộ Tài nguyên và Môi trường chịu trách nhiệm theo dõi và kiến nghị Thủ tướng Chính phủ quyết định sửa đổi, bổ sung nội dung QTVH liên hồ chứa. Với trách nhiệm của mình, Bộ Công Thương cũng sẽ chủ động phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường đề rà soát, xem xét, đánh giá lại qui trình và quá trình thực hiện qui trình vận hành liên hồ chứa trên lưu vực sông Vu Gia - Thu Bồn để khẩn trương xử lý các bất cập.

- Bên cạnh đó, với chức năng, nhiệm vụ được Chính phủ giao, Bộ Công Thương sẽ chỉ đạo các đơn vị chức năng thuộc Bộ tập trung theo dõi và phối hợp chặt chẽ với các Bộ, Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Nam và Thành phố Đà Nẵng để chỉ đạo vận hành các hồ chứa thủy điện trên lưu vực sông Vu Gia - Thu Bồn cung cấp nước hạ du, chống hạn, đầy mặn theo quy định trong mùa khô; đồng thời, đề nghị các địa phương tiếp tục phối hợp với Tổng cục Thủy lợi, Tập đoàn Điện lực Việt Nam, Trung tâm Điều độ Hệ thống điện quốc gia, các chủ hồ chứa thủy điện, trên cơ sở lượng nước hồ chứa trong các hồ chứa thủy điện và dự báo tình hình khí tượng thủy văn của Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn trung ương, xác định nhu cầu sử dụng nước, lập kế hoạch điều tiết nước của hồ chứa phù hợp với tình hình thủy văn thực tế trên nguyên tắc tiết kiệm nước, tuân thủ QTVH đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, với ưu tiên trước hết là bảo đảm nguồn nước cho sinh hoạt, dịch vụ của người dân, sau đó đến chăn nuôi gia súc, sản xuất nông nghiệp, thủy sản, đảm bảo vệ sinh môi trường, an toàn dịch bệnh và sản xuất công nghiệp, sản xuất điện.

Bộ Công Thương xin trân trọng cảm ơn Đại biểu và Đoàn đại biểu Quốc hội thành phố Đà Nẵng./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP;
- Vụ Công tác đại biểu - VPQH;
- Vụ Phục vụ hoạt động giám sát - VPQH; ✓
- Bộ Tài nguyên và Môi trường;
- Lãnh đạo Bộ;
- Tổng cục Năng lượng;
- Lưu: VT, KH (2b).

Trần Tuấn Anh

